

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 798/2023
21.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Радмила Вучковић, адвокат из ..., против туженог „ТИМ Industriel Stiel“ д.о.о. кога заступа Александар Станковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о споразумном раскиду радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2631/22 од 04.10.2022. године, у седници одржаној 21.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 2631/22 од 04.10.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Нишу П1 3232/20 од 04.04.2022. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 33.000,00 динара, у року од 15 дана по пријему преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3232/20 од 04.04.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено решење туженог о споразумном раскиду радног односа од 24.05.2017. године којим је тужиоцу престао радни однос, као незаконито. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на рад, на пословима радног места који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима, са свим правима из рада и по основу рада почев од 24.05.2017. године од дана престанка радног односа до дана враћања на рад. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 247.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2631/22 од 04.10.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Нишу П1 3232/20 од 04.04.2022. године у ставу првом и другом изреке тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи решење туженог о споразумном раскиду радног односа 24.05.2017. године којим је тужиоцу престао радни однос, као и захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да га врати на рад на пословима радног места који

одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима, са свим правима из радног односа и по основу рада, почев од 24.05.2017. године од дана престанка радног односа до враћања на рад, као неоснован. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда у ставу трећем изреке тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 247.500,00 динара, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 135.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 10/23) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити су учињене неке друге битне повреде поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на пословима ... – по уговору о раду од 01.06.2016. године, на неодређено време. Дана 24.05.2017. године тужиоцу је престао радни однос по основу решења о споразумном раскиду радног односа. На побијаном решењу се налази потпис тужиоца, директора и печат туженог. У правној поуци је наведено да запослени по основу споразумног раскида радног односа није дужан да се јави Националној служби за запошљавање у свом месту боравка ради остваривања законских права за случај незапослености, због тога што на основу члана 175. тачка 3. не остварује ова права. Приликом заснивања радног односа сви запослени на неодређено време су потписивали чист бели бланко папир на коме стоји само линија за потпис, на који се и он потписао. Дана 24.05.2017. године имао је расправу са директором у хали који му је рекао да се јави у канцеларију али је тужилац због смртног случаја у породици отишао 26.05.2017. године када му је дато да потпише неке анексе уговора. Тужилац решење о споразумном раскиду радног односа није потписао нити му је тужени приликом престанка радног односа дао решење већ да је решење о престанку радног односа добио од инспекције рада када се обратио истој.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца и закључио да тужилац није јасно и недвосмислено изразио вољу за престанак радног односа. Између тужиоца и туженог није постигнута сагласност воља о споразумном раскиду радног односа будући да споразум од стране тужиоца није потписан тог дана (24.05.2017. године) већ раније – бланко приликом заснивања радног односа.

Другостепени суд није прихватио ове правне аргументе првостепеног суда налазећи да је чињенично стање правилно утврђено али да је првостепени суд погрешно применио материјално право. Полази од одредбе члана 175. став 1. тачка 3. и од члана 177. став 1. Закона о раду и закључује да би споразумни престанак радног односа производио правно дејство он мора да буде резултат слободно изражене воље и

мора бити сачињен у писменој форми са свим неопходним елементима. Споразум је закључен када послодавац и запослени о томе постигну сагласност и он мора бити продукт подударне воље послодавца и запосленог изражен слободно, јасно, недвосмислено и без мане воље. Споразум о престанку радног односа представља уговор у смислу члана 26. ЗОО. Инспекција рада није утврдила неправилности у раду туженог а осим тога тужилац није пружио доказе који би потврдили постојање мане воље на његовој страни, није доказао чињенице да је потпис на споразуму о престанку радног односа био изнуђен на било који начин од стране туженог. Закључује да споразум о престанку радног односа у конкретном случају представља праву вољу уговорних страна у смислу члана 28. став 1. ЗОО. Поступање туженог у конкретном случају није било супротно законским одредбама које регулишу споразумни престанак радног односа што побијано решење о споразумном раскиду радног односа чини законитим па је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

По оцени Врховног суда, оваква правна аргументација другостепеног суда не може се прихватити као правилна јер је заснована на погрешној примени материјалног права. Наиме, према члану 175. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05... 75/14) предвиђено је да је један од разлога за престанак радног односа и споразум између запосленог и послодавца који сходно члану 177. истог закона мора изражавати сагласност воља уговорних страна.

Одредбом члана 177. став 1. Закона о раду прописано је да радни однос може да престане на основу писаног споразума послодавца и запосленог. Ставом 2. наведеног члана предвиђено је да пре потписивања споразума послодавац је дужан да запосленог писменим путем обавести о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености. Према цитираној одредби закона основ за престанак радног односа је споразум који закључују послодавац и запослени. Међутим, из закљученог споразума између тужиоца и туженог не произлази да је тужилац упознат са свим последицама закључења таквог споразума. Пре потписивања споразума послодавац мора запосленог писаним путем обавестити о последицама до којих долази и остваривању права за случај незапослености. Између тужиоца и туженог није постојала сагласност воља о битним састојцима споразума, с обзиром да је тужиоцу приликом заснивања радног односа дато да се „бланко“ потпише на празном папиру, што је разлог за поништај споразума о престанку радног односа. Чињеница да у поуци о правном леку – решење о споразумном престанку радног односа, стоји констатација да тужилац није дужан да се јави Националној служби за запошљавање у свом месту боравка ради остваривања законских права за случај незапослености у року од 30 дана од дана достављања решења јер сходно члану 175. тачка 3. Закона о раду не остварује ова права, не значи да је тужени тужиоца приликом закључења споразума о раскиду радног односа обавестио о последицама до којих долази у остваривању својих права.

Првостепени суд је све ове чињенице правилно ценио и правилно закључио да је тужбени захтев тужиоца основан и у том смислу правилно применио материјално право.

Имајући у виду напред изнето, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Одлуку о трошковима ревизијског поступка садржану у ставу трећем изреке, Врховни суд је донео применом одредбе члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и

154. став 1. Закона о парничном поступку. Износ трошкова одмерен је према опредељеном захтеву пуномоћника тужиоца, и то: на име стручног састав ревизије 33.000,00 динара, применом важеће АТ.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић